18/11/2019

100 χρόνια Αθανασάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο Βόλου

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Τα 110 χρόνια από την ίδρυσή του γιορτάζει φέτος το Αθανασάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο Βόλου. Η επέτειος τιμήθηκε το Σάββατο, 16 Νοεμβρίου, με τα εγκαίνια περιοδικής έκθεσης για την πορεία του Μουσείου, ένα από τα αρχαιότερα της χώρας. Την έκθεση εγκαινίασε η υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού κ. Λίνα Μενδώνη.

Ακολουθεί ο χαιρετισμός της υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού:

Είναι ιδιαίτερη χαρά μου, που βρίσκομαι σήμερα, εδώ, μαζί σας, στην ολοκλήρωση ενός εξαιρετικά παραγωγικού διημέρου, που ξεκίνησε εχθές το πρωί, με τη μεγάλη τεχνική και υπηρεσιακή συνάντηση με τον Περιφερειάρχη, τον κ. Κώστα Αγοραστό, στην Περιφέρεια της Θεσσαλίας. Θα ήθελα, ξεκινώντας, να ευχαριστήσω όλους

σας για τα πολύ καλά λόγια, τα οποία απευθύνατε στο πρόσωπό μου, και να πω ότι τα εκλαμβάνω σε μεγάλο βαθμό ως φιλόφρονα λόγια για το σύνολο των υπηρεσιών του υπουργείου Πολιτισμού, των υπηρεσιών που βρίσκονται εδώ κοντά σας, με τις οποίες συνεργάζεστε, ώστε να προωθηθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το αρχαιολογικό έργο, τόσο στον Νομό Μαγνησίας, όσο και σε ολόκληρη τη Θεσσαλία. Θα ήθελα απαντώντας στην προσφώνηση της προϊσταμένης της Εφορείας Αρχαιοτήτων Μαγνησίας, κ. Ανθής Μπάτζιου, να πω ότι η παρουσία μου εδώ σήμερα και η άμεση ανταπόκριση, στην πρόσκλησή της ήταν αυτονόητη, όταν είδα το περιεχόμενο των εκδηλώσεών σας.

Είναι ιερή υποχρέωση θα έλεγα, να θυμόμαστε τους πρωτοπόρους της ελληνικής αρχαιολογίας. Τον Αρβανιτόπουλο, τον Θεοχάρη, τον Χουρμουζιάδη, ανθρώπους οι οποίοι κατέθεσαν απόθεμα γνώσεων και ψυχής για να μπορούμε εμείς σήμερα να χαιρόμαστε και να απολαμβάνουμε τον πολιτιστικό πλούτο της πατρίδας μας. Ήταν σχεδόν αυτονόητη η παρουσία μου εδώ, με την ευκαιρία της εκδήλωσής σας για να τιμηθεί ο μεγάλος χορηγός. Ο δωρητής αυτού του Μουσείου. Για έναν πολύ απλό λόγο. Εάν δεν υπήρχαν αυτοί οι άνθρωποι, δεν θα είχαμε πολλά από τα αγαθά που σήμερα έχουμε και απολαμβάνουμε. Και για κάτι ακόμα, όμως. Διότι οι τότε ευεργέτες, οι τότε δωρητές, στην ουσία δεν είναι τίποτε άλλο από τους αντίστοιχους σημερινούς χορηγούς, από ιδιώτες, οι οποίοι θέλουν να προσφέρουν στον πολιτισμό, θέλουν να συνεργαστούν με την αρχαιολογική υπηρεσία. Πάρα πολλές φορές αισθανόμαστε έναν απεριόριστο δισταγμό απέναντι τους. Θέλω, λοιπόν, να πω ότι μία από τις βασικές κατευθύνσεις του υπουργείου Πολιτισμού σήμερα, ξεπερνώντας ιδεοληψίες και αγκυλώσεις του παρελθόντος, είναι να υπάρχει καθαρή και έντιμη συνεργασία και αποδοχή της πρόθεσης των ιδιωτών να συνεισφέρουν στην ανάδειξη του πολιτισμού. Δεν εκχωρούμε το δημόσιο αγαθό που είναι ο πολιτισμός. Ο πολιτισμός, όμως, ανήκει σε όλους. Όλοι έχουν δικαίωμα. Όπως λέει και το Σύνταγμα: η προστασία του πολιτιστικού αποθέματος είναι υποχρέωση της Πολιτείας και δικαίωμα του καθενός. Γι’ αυτούς, λοιπόν, τους δύο λόγους ήταν αυτονόητη η αποδοχή της πρόσκλησης σας.

Εχθές, όπως ήδη ανέφερε ο κ. περιφερειάρχης είχαμε μία εξαιρετικά εποικοδομητική συνεργασία. Τα χρήματα, τα οποία ήταν κλειδωμένα για κάποια χρόνια στην Περιφέρεια έπρεπε να ξεκλειδωθούν για να ενταχθούν έργα Πολιτισμού. Είναι υποχρέωση της ελληνικής πολιτείας και των αυτοδιοικητικών θεσμών να προσφέρουν την πολιτιστική κληρονομιά στους κατοίκους, τους πολίτες και τους επισκέπτες μιας περιοχής. Υποχρέωση της αρχαιολογικής υπηρεσίας είναι να καταθέτει τις γνώσεις της και να μεριμνά για την προστασία, τη συντήρηση, την ανάδειξη, την απόδοση στους πολίτες και την κοινωνικοποίηση των μνημείων. Τα μνημεία προστατεύονται καλύτερα όταν τα αγαπάνε όχι μόνο οι

αρχαιολόγοι, όχι μόνο όλοι οι εργαζόμενοι στην αρχαιολογική υπηρεσία, από τον εργάτη και τον φύλακα μέχρι τον μηχανικό, τον αρχαιολόγο, τον συντηρητή, τον διοικητικό υπάλληλο. Τα μνημεία προστατεύονται όταν τα αγαπάει ο κόσμος. Όταν τα αγαπούν οι πολίτες και όταν εντάσσονται στην καθημερινότητα των πολιτών. Αυτή είναι υποχρέωσή μας. Όχι γιατί το λέει κάποιος υπουργός. Είναι υποχρέωσή μας, γιατί αυτή είναι η βασική αρχή της ολοκληρωμένης προστασίας, σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις και τον αρχαιολογικό νόμο, στον οποίο όλοι εμείς έχουμε δηλώσει πίστη να υπηρετούμε. Είναι πάρα πολύ σημαντικό να γίνονται έργα και να αποδίδονται τα έργα αυτά, που αφορούν σε μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους, πολιτιστικούς τόπους, στην τοπική κοινωνία. Είναι πολύ σημαντικό, γιατί ο πολιτισμός είναι αναπτυξιακό και οικονομικό εργαλείο. Συγχρόνως, όμως, είναι το εργαλείο, το οποίο βελτιώνει την ποιότητα ζωής των πολιτών. Και σε αυτό έχουμε, επίσης, τεράστια ευθύνη.

Θα σας πω μόνο έναν αριθμό, γιατί οι αριθμοί καταγράφονται καλύτερα και τους συγκρατούμε στη μνήμη μας. Έχουν αποδείξει μελέτες, όχι μόνο σε εθνικό επίπεδο, αλλά στη διεθνή βιβλιογραφία, ότι ένα ευρώ επένδυση στον πολιτισμό, μέσα στην πενταετία υπερτριπλασιάζεται, καθώς η απόδοσή του στην κυκλική οικονομία φτάνει στα 3,5 ευρώ. Όπως επίσης έχει αποδειχθεί, από άλλες μελέτες, ότι η κατάθεση του χρόνου και της εργασίας «εθελοντών», όπως είναι οι φίλοι των μουσείων, εκτιμώνται με οικονομικά μεγέθη. Για παράδειγμα η εθελοντική προσφορά στο Ηνωμένο Βασίλειο το 2016 ισοδυναμούσε με 1,6 εκατομμύρια στερλίνες. Αντιλαμβάνεται, λοιπόν, κανείς γιατί ο πολιτισμός είναι ανάπτυξη, γιατί ο πολιτισμός είναι οικονομία, αλλά και γιατί στον πολιτισμό, στα έργα πολιτισμού, στις δράσεις πολιτισμού, έχουμε ανάγκη ο ένας στον άλλο. Κανείς δεν περισσεύει. Το πολιτιστικό απόθεμα ανήκει σε όλους. Σε αυτούς, οι οποίοι έχουνε οριστεί από την Πολιτεία να είναι οι διαχειριστές, όπως είναι το υπουργείο Πολιτισμού και τα στελέχη του, αλλά και σε όλους τους πολίτες, καθώς αυτοί είπα οι φορείς του τοπικού πολιτισμού. Είναι αυτοί που κατέχουν και στους οποίους ανήκει το πολιτιστικό απόθεμα κάθε περιοχής.

Το Μουσείο του Βόλου, εκτός από το ότι είναι ένα από τα παλαιότερα μουσειακά ιδρύματα του ελληνικού κράτους, πάντοτε υπήρξε πρωτοπόρο. Ήταν πρωτοπόρο την εποχή του Αρβανιτόπουλου, ήταν πρωτοπόρο την εποχή του Θεοχάρη, ήταν πρωτοπόρο την εποχή του Χουρμουζιάδη. Όταν ο Χουρμουζιάδης συνδύασε την καθημερινή ζωή με την αρχαιολογία και διέρρηξε την καθεστηκυία άποψη ότι η αρχαιολογία αφορά την υψηλή τέχνη ήταν πολλοί οι οποίοι είπανε: «τώρα τι μας λέει αυτός;». Αυτά που είπε τότε είναι αυτά που ισχύουν σήμερα.

Θα κλείσω, με μία ευχή στην Εφορεία Αρχαιοτήτων. Να συνεχίσει με το

συστηματικό έργο της να είναι πρωτοπόρος, όπως ήταν και όλοι όσοι εργάστηκαν εδώ. Ακόμα και την τελευταία περίοδο, στην τελευταία επισκευή και επέκταση του μουσείου την περίοδο ΄98- εγώ το παρακολούθησα από το ’99- μέχρι το 2004-, και τότε η Εφορεία με την αγαπητή κ Βάσω Αδρύμη, η οποία είναι εδώ παρούσα σήμερα, πρωτοπόρησε σε πολλά πράγματα, στην έκθεση την οποία εφάρμοσε.

Θέλω να σας συγχαρώ για ό,τι έχετε κάνει μέχρι τώρα. Να σας συγχαρώ για την σημερινή εκδήλωση. Και να σας προτρέψω να κάνετε ακόμα περισσότερα. Έχετε τη δυνατότητα, έχετε το υλικό, έχετε την αποφασιστικότητα, μπείτε όλοι μαζί σε μια τροχιά ανάπτυξης για τον πολιτισμό και τον τόπο.

Στην εκδήλωση, χαιρετισμούς απηύθυναν επίσης, ο μητροπολίτης Δημητριάδος Ιγνάτιος, ο περιφερειάρχης Θεσσαλίας Κώστας Αγοραστός, ο πρόεδρος της Ένωσης Συντακτών Θεσσαλίας Δημήτρης Χορταργιάς, ο δήμαρχος Βόλου Αχιλλέας Μπέος και βουλευτές Μαγνησίας.